

dr hab. Alina Budniak

pracownik Instytutu Pedagogiki Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, w kręgu jej zainteresowań badawczych jest edukacja ekologiczna dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym i jej uwarunkowania

Przedstawiona do recenzji publikacja metodyczna zatytułowana Edukacja klimatyczna. Scenariusze zajęć Jolanty Molendy jest koncepcją spójną, przemyślaną, oryginalną, dobrze opracowaną pod względem metodycznym i znakomicie wpisuje się w aktualne potrzeby przygotowania materiałów do prowadzenia zajęć edukacji dla klimatu.

W publikacji, skierowanej do nauczycieli dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, autorka uwzględniła najnowsze wskazania dotyczące edukacji klimatycznej, umiejętnie łącząc je z obowiązującymi wytycznymi ujętymi w podstawie programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm., załącznik 1 i 2), co zostało odnotowane w każdym z proponowanych do wykorzystania scenariuszy. Na uwagę zasługuje fakt, iż niektóre z zajęć zostały opracowane dla potrzeb pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, a niektóre dla potrzeb pracy tylko z uczniami klas początkowych. Jednak ich umieszczenie w jednej pozycji metodycznej stwarza nauczycielom możliwość dokonania wyboru, w jakiej grupie wiekowej konkretne zajęcia można poprowadzić, biorąc pod uwagę realizowany program edukacji, umiejętności i zainteresowania dzieci, środowisko ich życia, dostępne bezpośredniej obserwacji dzieci zjawiska i sytuacje oraz inne czynniki.

40 ciekawych pomysłów na przebieg zajęć zostało pogrupowanych zgodnie z porami roku, z uwzględnieniem specjalnych obchodów, np. Dzień bez Samochodu, Światowy Dzień Ptaków, co niewątpliwie ułatwi nauczycielom planowanie zajęć edukacyjnych, które powinny uwzględniać najbliższe środowisko życia dziecka, zmienność pór roku oraz obserwowane w otoczeniu zjawiska. Zaproponowane przez Jolantę Molendę do realizacji scenariusze zajęć, przyporządkowane do określonej pory roku, aby wskazać nauczycielom tematy warte podjęcia w konkretnym czasie, oraz układ uwzględnionych tematów nienaruszający kolejności ich wykonania spełniają zasadę elastyczności, charakteryzującą dobrze przemyślane plany.

Każdy ze scenariuszy zajęć, oprócz dobrze opracowanej części wstępnej zawierającej wspomniane już odniesienia do podstawy programowej, cele ogólne i szczegółowe zajęć, wykorzystane metody, formy i materiały, przedstawia przebieg zajęć: proponowany zakres ujęcia tematu, zadania i ćwiczenia dla dzieci, gry i zabawy, prace plastyczne i techniczne, działania praktyczne czy doświadczenia. Zaprojektowane przez autorkę rozwiązania metodyczne są oryginalne, zróżnicowane, uwzględniają różnorodne potrzeby dzieci, a jednocześnie są możliwe do wykonania w różnych warunkach pracy placówki. Stwarzają także szansę zainteresowania dzieci podejmowaną problematyką poprzez łączenie niezbędnych informacji teoretycznych z ich zrozumiałym wyjaśnieniem i praktycznym wykorzystaniem.

Przedstawione w publikacji scenariusze zajęć, uzupełnione zdjęciami wykonanych pomocy, charakteryzuje przejrzysta formuła zapisu. Autorka, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi pedagogicznymi, uwzględniła w zaproponowanych tematach różnorodne rodzaje aktywności dzieci

(np. poznawczą, emocjonalną, sensoryczną, motoryczną, społeczną czy – według innego podziału – zabawową i edukacyjną), dając także nauczycielom bogaty zbiór prostych, ale twórczych, a jednocześnie atrakcyjnych pomysłów przeprowadzenia zajęć.

Metodyczna publikacja zatytułowana Edukacja klimatyczna. Scenariusze zajęć w serii „Mała Akademia Smoka Bazyla” autorstwa Jolanty Molendy jest dopracowanym projektem zajęć edukacyjnych, bardzo pomysłowym, wartym upowszechnienia wśród nauczycieli dzieci młodszych.